

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu juhatuse aruanne 2024

ANIMAL BREEDERS ASSOCIATION of ESTONIA

Juhatus alates 15.04.2003

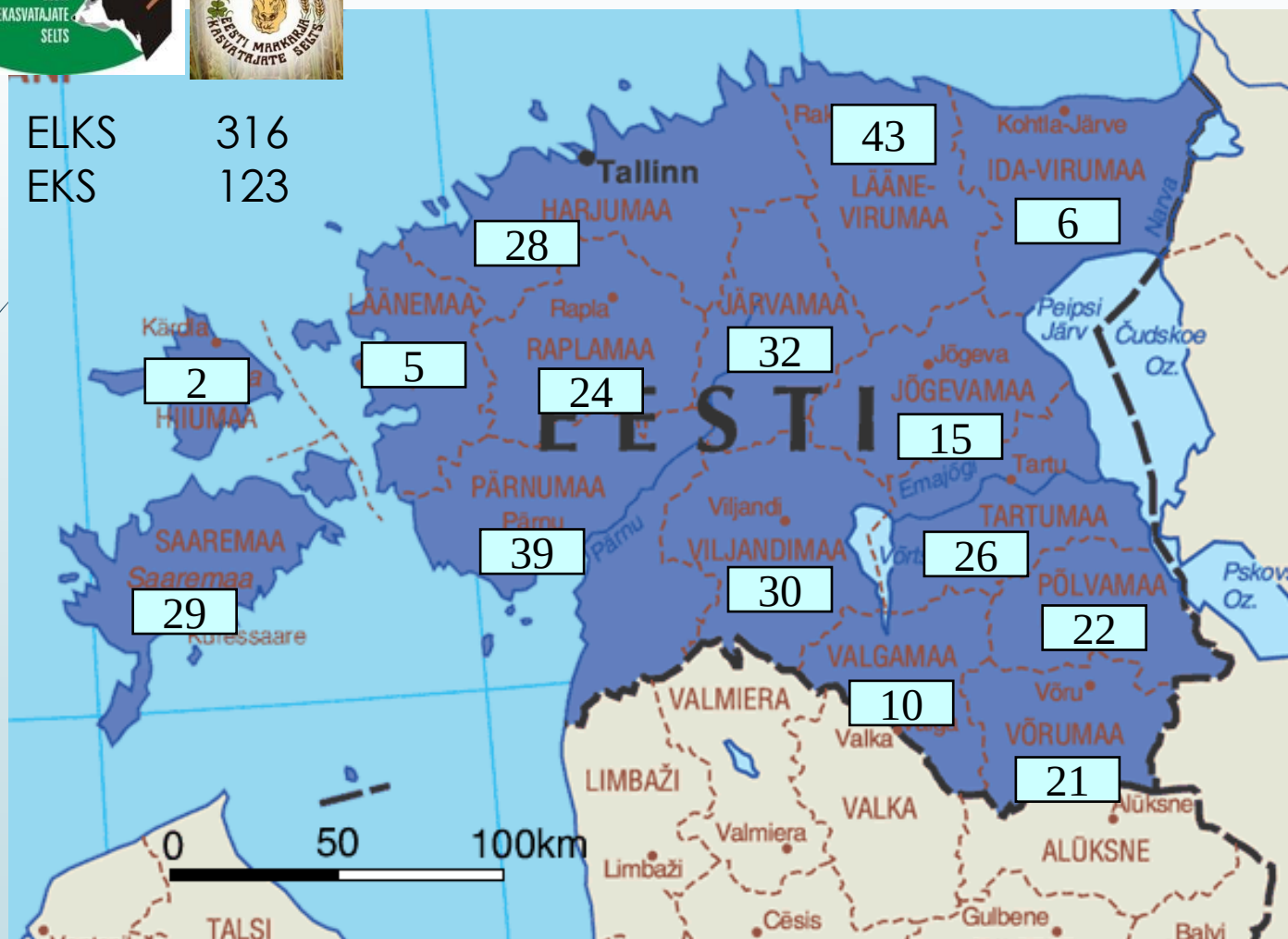

- 2-liikmelise juhatusse kuuluvad:
 - Juhatusesimees – Tanel-Taavi Bulitko
 - Juhatuseliige – Peeter Padrik (spermatootmiskeskuse juhataja)
- Alates 2020 jaanuarist – juhatus 2-liikmeline
- Juhatus lähtub oma igapäevatöös:
 - põhikirjalistest kohustustest ja tegevusvaldkondadest
 - aretusprogrammis püstitatud eesmärgid
 - nõukogu ettepanekutest ja otsustest
 - audiitori ettepanekutest
 - Eesti ja EL seadusandlusest

ETKÜ liikmeskond – 332

ELKS 316
EKS 123

ETKÜ liikmeskond

- Liikmete arv vähenes 12 võrra
- 2025. a lisandus 1 liige – Einrich Hagelberg
- ETKÜ teenust kasutas 387 (-40) klienti:
 - neist JK alused - 295 (-14)
 - mitte JK alused – 92 (-26)
 - 2023-2024 – 20 karja lõpetasid JK
 - Piimaveist JK karjade arv **337 (-14)** (31.12.24)
 - Lihaveiste JK karjade arv **413 (-9)**(mai.25)

ETKÜ nõukogu 2024-2027

1. Tõnu Post
2. Kaja Piirfeldt
3. Marko Hiimäe
4. Margus Muld
5. Mihkel Olt
6. Maarja Paomees
7. Targo Pikkmets
8. Ege Raid
9. Maarika Susi

ETKÜ töötajad 31.12.2024

- Töölepingu alusel töötajaid 42
- Majandusaasta keskmine töötajate arv 42
- Töölt lahkus 5 inimest: Koidula Kask, Aime Kalda, Sirje Maasalu, Meeli Jakk, Piret Vahuri, lisaks 1 töötaja lapsehooldus puhkusel
- Uued töötajad: Mari-Liis Tüvi, Ergo Kask, Martin Raudsepa, Tiina Rodim

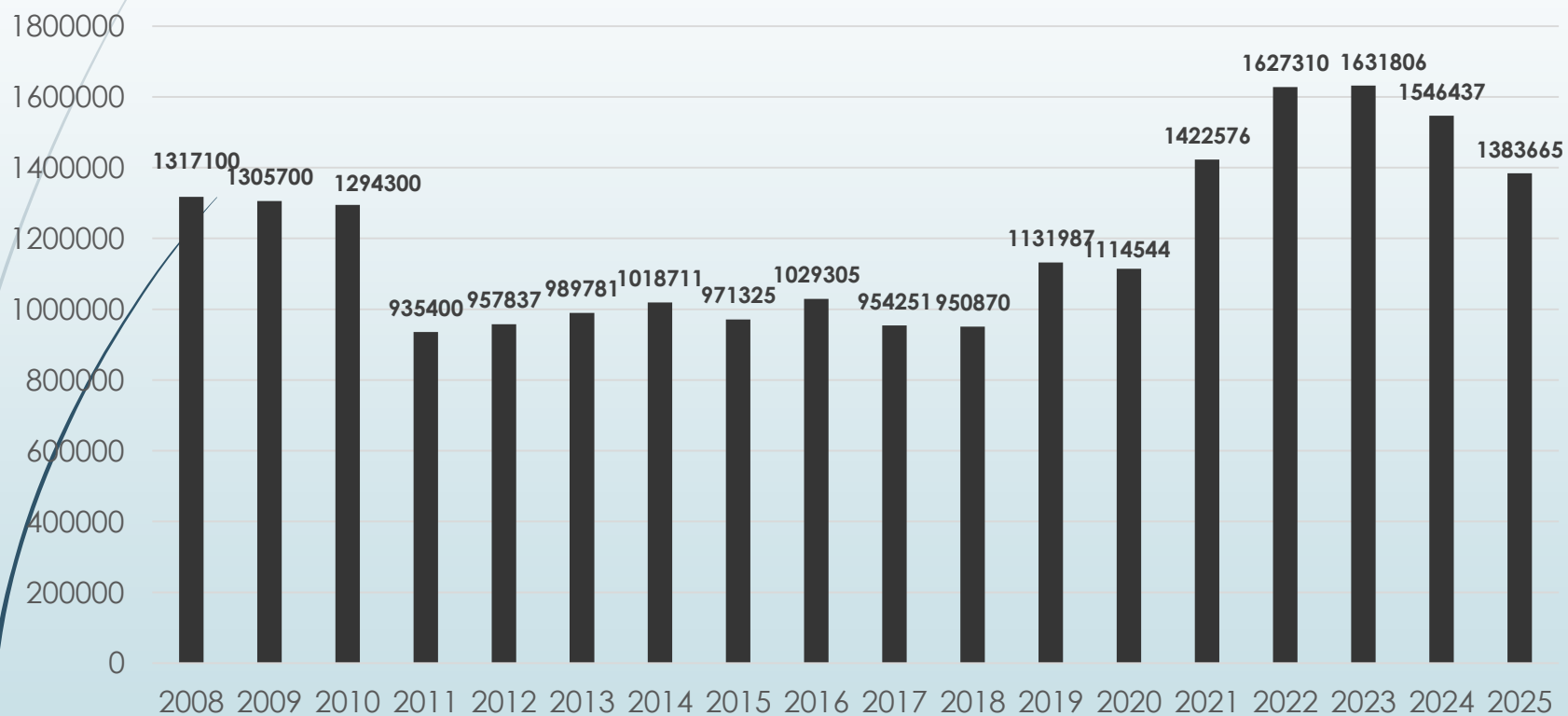
Investeeringud põhivarasse 2024

1	Lihassilma skanner koos tarkvaraga	26 943
2	Ametiautode soetamine	67 050
3	Aretusmaterjali ost	1 248 650
4	Genoomhinnatud noorpullide ost (11 tk)	82 500
5	Märja kontorihoone katuse renoveerimine II etapp	12 353
6	Arvutite ost	1 752

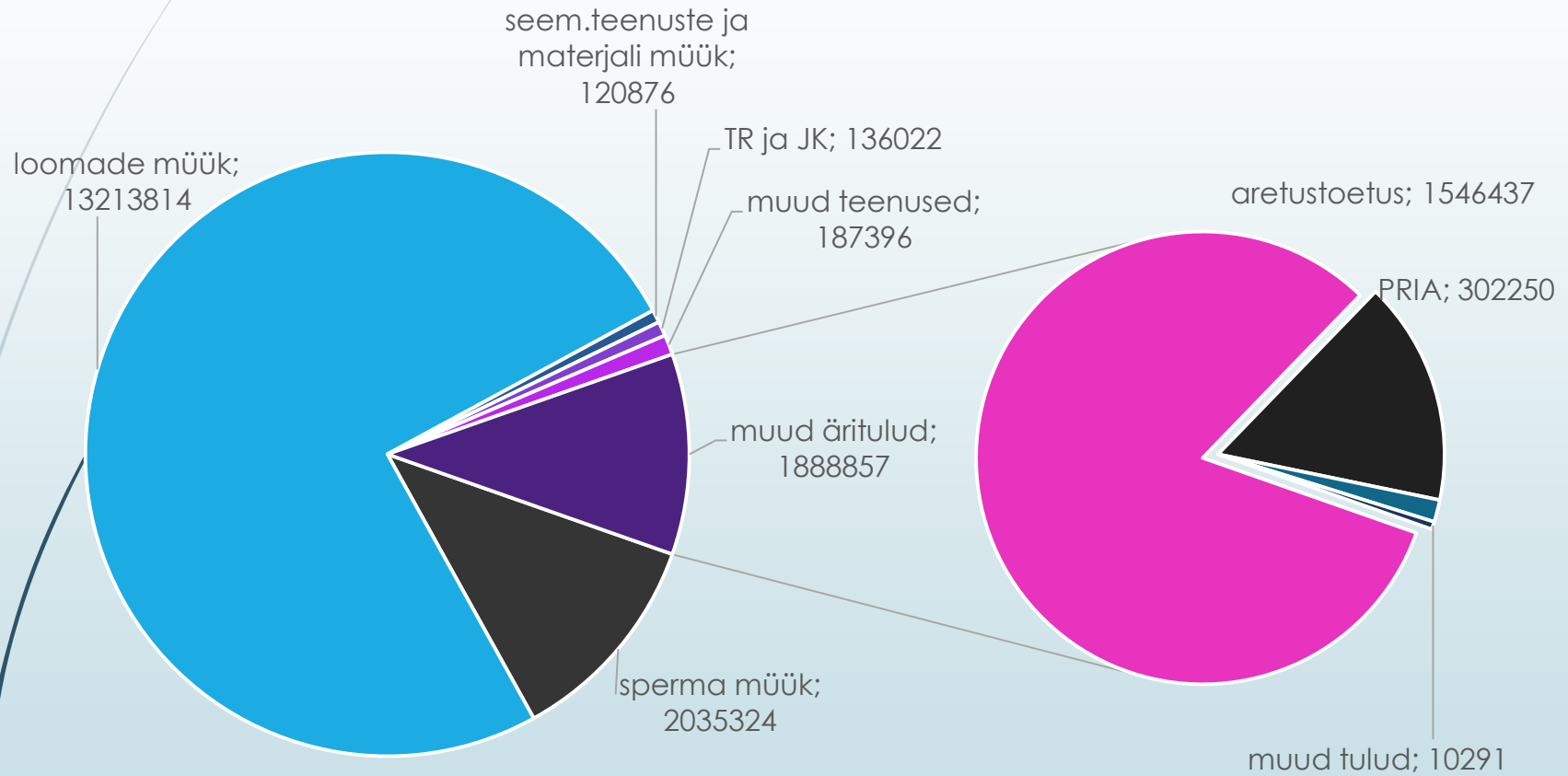
Investeeringute kava

jrk nr	NIMETUS	orienteeruv maksumus EUR	teostamise aeg / aasta
1	Lihassilma skanner koos tarkvaraga	26 943	2024
2	Ametiautode soetamine	130 000	2024-2025
3	Aretusmaterjali ost	2 450 000	2024-2025
4	Genoomhinnatud noorpullide ost (11 tk)	200 000	2024-2025
5	Märja kontorihoone katuse renoveerimine II etapp	12 353	2024
6	Arvutite ost	6 000	2024-2025
7	Keava kontorihoone akende vahetus	20 000	2025
8	Sperma külmutamise agregaat	45 000	2025
9	Portatiivne sperma kvaliteedi hindamise mikroskoop	4 000	2025
10	Seemendusjaama pullilauda katuse renoveerimine ja väliala ehitamine	100 000	2025
11	Tahkesõnnikuhoidla katuse vahetus Keavas	100 000	2025
12	Teleskooptõstuk	120 000	2025
13	Traktor	63 000	2025
14	Põhipullide lauda tuleohutusnõuete täitmine (piksevarras ja elektritööd)	8 000	2025
	INVESTEERINGUD KOKKU, EUR:	3 285 296	

Aretustoetus 2008-2025

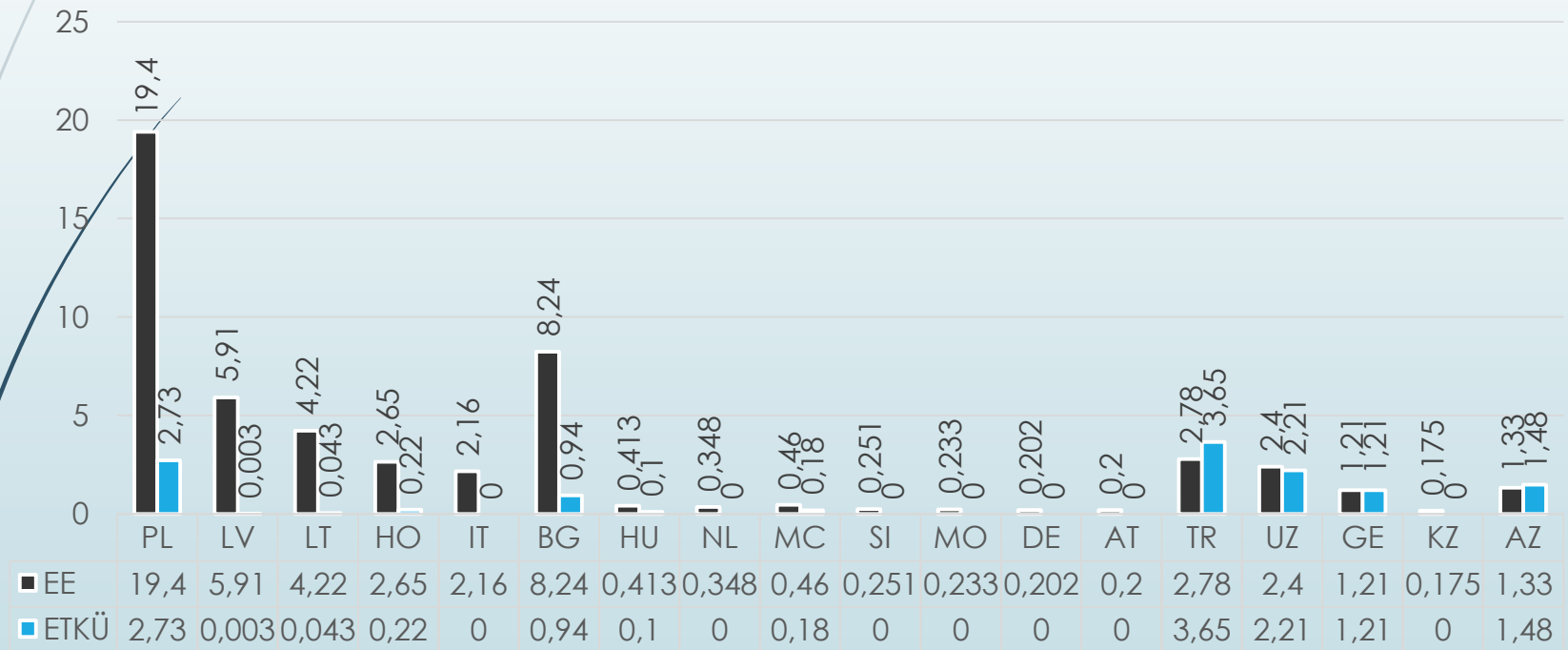

ETKÜ tulud 2024

Elusveiste eksport 2024

Eksport riigiti (mln €)

Müük 2024

- ETKÜ müügitulu – 15 693 432€
- Loomade müük – 13 213 814 (7 259/-1324)
 - Eesti – 342 051
 - EL – 4 128 451
 - Eksport 8 743 312
- Sperma ja embrüote müük – 2 035 261 €
 - Importsperma – 1 710 997 €
 - ETKÜ sperma – 283 939 €
 - EK sperma – 4 519 €
 - Embrüod – 35 806 €

Veiste müük 2024

- Eesti müüs elusveiseid 52,7 mln € eest, 71953 veist
- ETKÜ vahendusel müüdi 13,21 mln € eest
- 2024. müüdi ETKÜ kaudu kokku **7 259 (-1324)** veist:
 - Tõumullikad 3833
 - Nuumapullid 776
 - Lihatõugu mullikad 271
 - Tapaveised 2359
 - Tõupullid 20

Veiste müük 2024

Riik	Piimatõud			Lihatõud			Tapa- loomad	Kokku
	Tiined	Mittetiined	Aretuspull	Tiined	Nuuma-	Aretuspull		
Türgi	2142	118						2260
Aserbaidžaan	297			165				462
Gruusia	546			10				556
Horvaatia					156			156
Ungari					102			102
Makedoonia				96		2		98
Bulgaaria	68							68
Poola							2359	2359
Malta	9		3		42			54
Usbekistan	653				476	15		1144
Kokku	3715	118	3	271	776	17	2359	7259

m

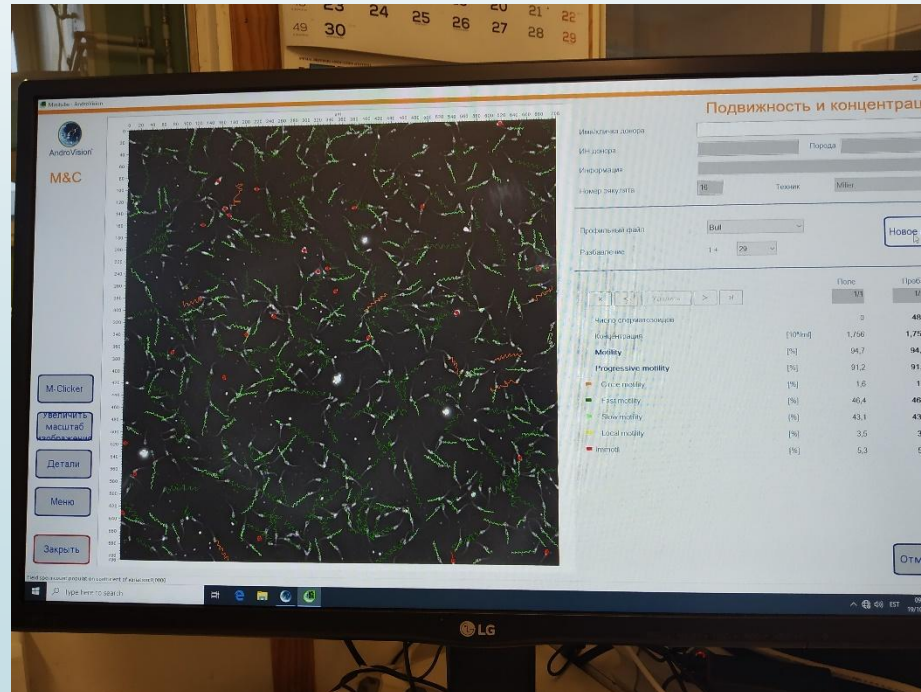

ETKÜ kunstliku seemenduse jaam

- 31.12.2024 seisuga:
 - 54 põhipulli
 - 19 noorpulli
 - 53 lihatõugu pulli (testgrupp)

-

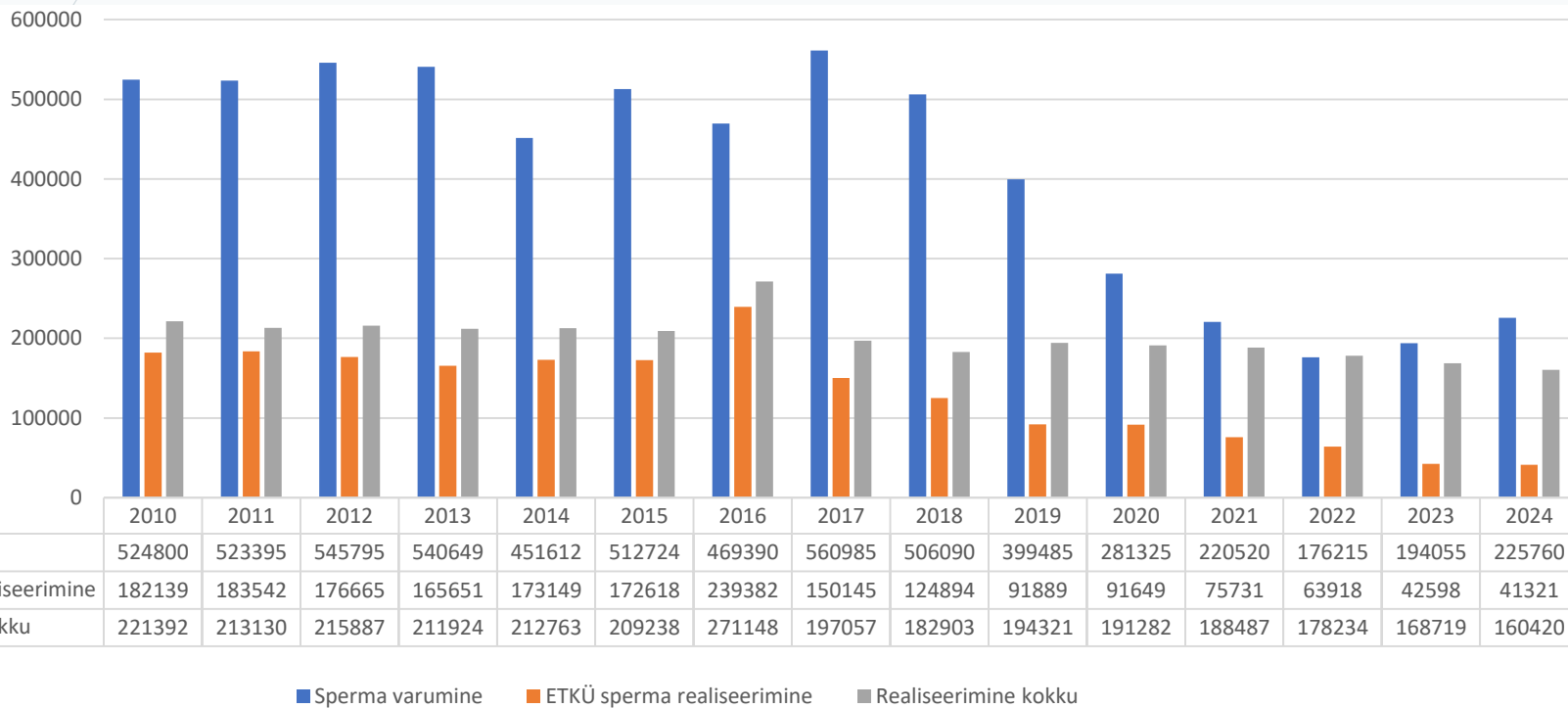

Sperma tootmine ja realiseerimine

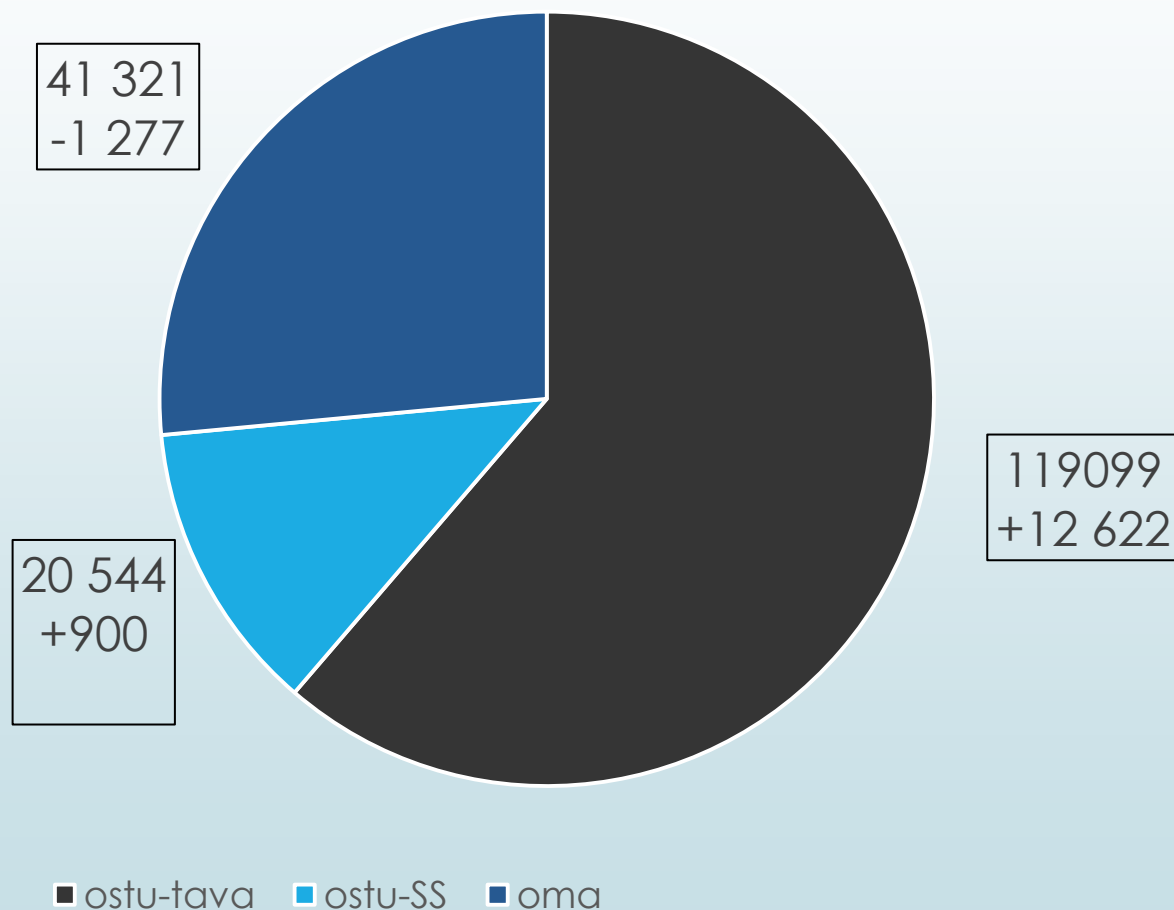
Seemendusjaamas 2024	225 760 (+31 705)
Realiseerimine	160 420 doosi
Realiseerimine +/-	- 8 279 doosi
Dimediumi tunnustamine	59 001 (+ 40) doosi

Sperma tootmine ja realiseerimine

Omatoodetud ja ostusperma müük (doos)

Aretusmaterjali ost 2024

Sperma	Kogus	Maksumus
Viking Genetics, Semex, CRV, AI Total, Inguran LLC, WWS Cogent SIA Brusilas, Litgenas	108 164	1 010 936
Embrüod		
Bove-Tech	115	53 365
Pullid		
Diamond Genetics	11 8	102 020 47 100

Osteti 19 genoompulli

Aretusfirmade lõikes sperma ost

	Sperma	Maksumus €
Semex	35 418	292 013
Viking Genetics	18 909	187 434
AI Total	13 737	133 499
CRV	12 160	116 096
Inguran LLC	7 737	100 157
WW Sires	6 625	100 124
GGI Spermex	10 600	73 988
Belgian Blue	2 610	3 323
Cogent	95	1 733
SIA Brusilas	25	625
Litgenas	100	350

Rahvusvaheline koostöö

Uued suunad aretuses

- 10 a tagasi vana hindamissüsteem muutus
- Genoompullide kasutamine
- Täna uued võimalused
 - lehmikute testimine – Saksamaal, Hollandis, USAs, Põhjamaades
- Igal tootjal võimalus valida oma karjast parimaid lehmikuid erinevate tunnuste põhjal
- Varasemalt oli meil mullikate puhul kasutada ainult põlvnemisindeks

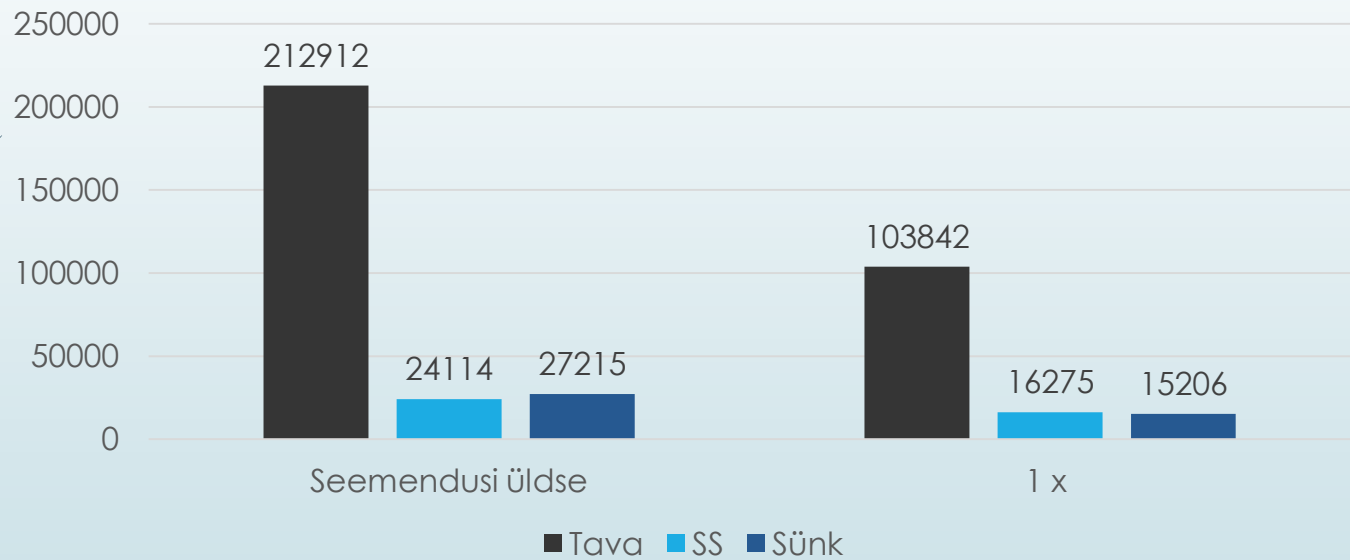
Genoomhindamise kasulikkus

- Kiirem geneetiline edu
- Parem ja täpsem paaride valik
- Aretuseesmärkide lihtsam täitmine
- Kergem ja sihipärasem valik – millised loomad jätta karja, millised mitte
- Mullikate ja lehmade parem müügihind – sa tead, mida saad
- Hinnaefektiivne seemendamine – millised loomad suguselekteeritud, millised tava- ja millised lihatõugu pullide spermaga.

Suguselekteeritud sperma kasutamine

2024	Lehmad	Mullikad	Kokku
Seemendusi kokku			
Seemendusi üldse	158 029	54 882	212 912
Seemendusi	152 240	53 050	205 290
Suguselekteeritud sperma			
Seemendusi üldse	8 715 5,5%	15 399 28%	24 114 11,3%
Seemendusi	8 534 5,6%	14 934 28%	23 468 11,4%
2023	Lehmad	Mullikad	Kokku
Seemendusi kokku			
Seemendusi üldse	156970	55866	212836
Seemendusi	150993	53793	204786
Suguselekteeritud sperma			
Seemendusi üldse	7 345 4,7%	16 107 28,8%	23 452 11%
Seemendusi	7 212 4,8%	15 732 29,2%	22 944 11,2%

Tava- SS sperma - sünkroniseerimine

Suguselekteeritud sperma kasutamine

- Suguselekteeritud sperma kättesaadavus parem
- Sperma hind läinud soodsamaks
- Lisalehmikute müügi võimalused
- Mullikate seemendamine
- Kergemad poegimised
- Vajab võimalust lehmikute üleskasvatamiseks
- Parema hind tõumullikate müügil
- Genoomhinnatud noorveiste parem aretusedu

Alta Genetiksi pullide osakaal seemendustes 2024

	EHF	EPK
Kasutatud pulle	599	94
<i>Neist Alta pullid</i>	150	2
	25%	2%
Seemendusi	189088	15615
<i>Neist Alta pullidega</i>	58661	20
	31%	1,3%

Kasutatakse liiga palju pulle

- 2024. a kasutati:
 - 693 pulli (EHF ja EPK) kokku – 204703 seemendust, keskmiselt 295 seemendust pulli kohta
- ETKÜ seemendusjaamas toodeti 2024. a sügavkülmutatud spermat 38 pullilt

Populaarsemad seemenduspullid 2024

Mustakirju holstein

• Clent ET	5611
• Harle	3178
• Puzzler ET	2843
• Maraschino	2835
• Masquerade	2693
• Calvino	2488

Punasekirju holstein

• Borax Red	1663
• Rutilant	1203
• Sims P RC	1174
• Taskforce	728
• Kamara Red	712
• Member PP	681

Punane tõug

• Bertil	1450
• Ulslev P	816
• Vehmaa	783
• Hunken	656
• Vesty	634
• Folki	585

Eesti maakari

• Virvaknap	143
• Ulliver	95
• Okas	53

Populaarsemad seemenduspullid 2024

Belgia sinine

• Royal	1133
• Silverblue	976
• Vardi	572
• Laureaat	512
• Ponso	502

Aberdiin-angus

• Troy	676
• Eldorado	468
• Adler	422
• Sektor	418

Hele akviteen

• Figaro	157
----------	-----

Populaarsemad seemenduspullid 2024

Šarolee

• Urban P	125
• Wizard	38
• Level PP	36

Limusiin

• Voltaire PP	80
• Robert PP	27
• Tjarko P	14

Hereford

• Willi	38
• Ribeye	30
• Monto P	19

Veiste seemendustulemused Eestis 2024

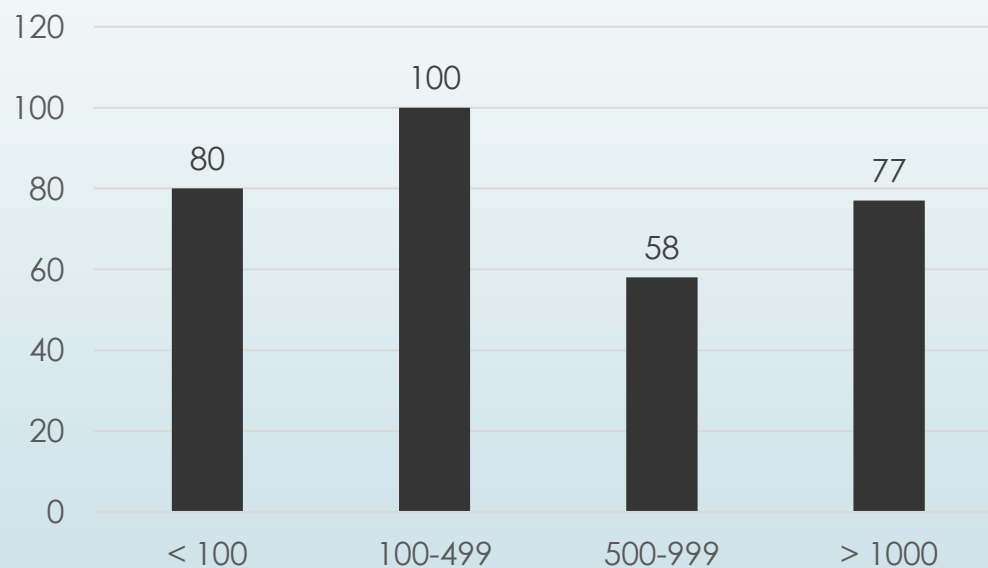
■ Seemendusi üldse	212 912
■ Seemendusi	205 290
■ Tiinestumisi	104 761
■ Esmakordsed	103 842
■ Tiinestumisi 1 x seem	52 727
■ Tiinestumisindeks	2,0
■ Tiinest % 1 x seem	50,8

Seemendustehnikuid – 315

Seemendusi üldse – 212 912

keskmiselt 676 seemendust tehniku kohta

ETKÜ sisestatud seemendusi 1,64%

>2000 seemendusega tehnikud

	Lehmad	Mullikad	Kokku
HYNDYK OLEKSANDER	4512	1779	6291
KRIVOŠAPKA PAVLO	4459	1264	5723
KAHUR TIIT	3298	1891	5189
EINASSOO SIIM	3213	1477	4690
HALCHENKO YURII	2381	815	3196
PÄRNAMÄGI PIRET	1953	852	2805
MUDDI AIN	2043	695	2738
FELDMANN KARIN	2044	668	2712
RAAPER TOOMAS	976	1689	2665
PARFIENTIEV RUSLAN	2607	0	2607
KRUUSLA TAAVO	1798	684	2482
MITSENKO PJOTR	1745	685	2430
AFANASJEVA KATRI	1520	864	2384
VAINULT HANNES	1777	605	2382
LEESAR MARIS	1794	510	2304
NOVOKSHONOV STANISLAV	1892	394	2286
ALLIKIVI RAIKO	1669	616	2285
BAUMVERK MAARIKA	1706	515	2221
KRAVETS ANDREI	1597	615	2212
ÕUNAPUU MARIANNE	1563	575	2138
LINDER KÄTLIN	625	1478	2103
TREFFNER KADRI	1615	478	2093
POSTRYHAN OLEKSANDR	2081	0	2081
KOITLA MARJU	1628	426	2054

Parimad tulemused > 60 %

1	Terje	Kaskmäe	166	1,4	72,3
2	Toivo	Lõhmus	167	1,5	70,7
3	Kristjan	Satsi	372	1,5	69,9
4	Kätlin	Jüürman	141	1,5	68,8
5	Rainer	Pedak	108	1,6	66,7
6	Hannes	Hunt	1025	1,6	66,3
7	Olav	Ellermäe	136	1,6	66,2
8	Vahur	Vingissaar	112	1,5	66,1
9	Toomas	Raaper	1516	1,6	65,8
10	Vladimir	Harkovski	481	1,5	65,5
11	Mihkel	Käärid	376	1,6	64,6
12	Andreas	Räask	924	1,5	64,3
13	Kati	Marttila	1147	1,5	63,8
14	Aivar	Kamenjuk	499	1,6	63,7
15	Karin	Ruugla	260	1,6	62,7
16	Merike	Pahk	871	1,6	62
17	Maario	Eeriksoo	119	1,7	62
18	Jennifer	Leiten	377	1,7	61,8
19	Marju	Koitla	1146	1,7	61,2
20	Tuuli	Lagemaa	276	1,8	61,2
21	Oleksander	Hyndryk	3614	1,7	61,1
22	Kelli	Jaakson	115	1,9	60,9
23	Sulev	Matto	392	1,7	60,5
24	Jaanika	Paalmäe	114	1,8	60,5
25	Kairi	Tsoska	148	1,6	60,1

Toimused seemendustehnikute atesteerimised

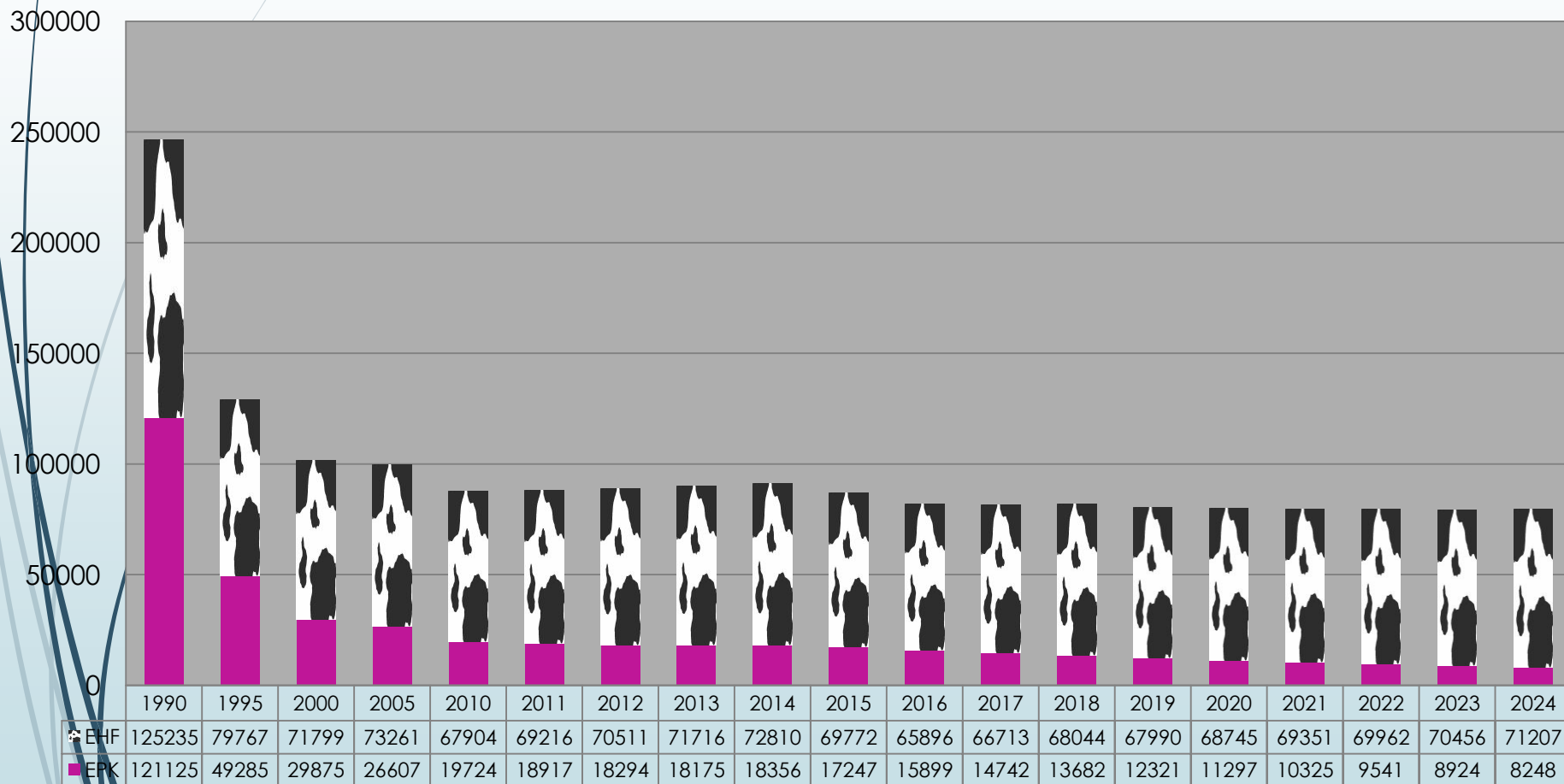

Piimaveiste populatsioon EL 2023 x 1000

EL – 19447 (-338) – Eesti 0,43 %

1.	Saksamaa	3713	15.	Soome	236
2.	Prantsusmaa	3165	16.	Portugal	219
3.	Poola	2069	17.	Leedu	213
4.	Itaalia	1574	18.	Bulgaaria	201
5.	Holland	1546	19.	Läti	119
6.	Rumeenia	1067	20.	Slovakkia	114
7.	Hispaania	786	21.	Sloveenia	100
8.	Taani	547	22. Eesti		83
9.	Austria	543	23.	Kreeka	79
10.	Belgia	534	24.	Horvaatia	71
11.	Iirimaa	511	25.	Küpros	39
12.	Tšehhi	358	26.	Malta	6
13.	Rootsi	289	27.	Luksemburg	-
14.	HU	266			

Piimaveiste populatsioon Eestis – 80 419 97% JK

Eesti vs EL piimatoodang

	EL (27) - 7817				
1. Eesti	10735	15. Küpros			7861
2. Taani	10400		EL		7817
3. Rootsi	9753	16. Ungari			7637
4. Tšehhi	9717	17. Prantsusmaa			7547
5. Hispaania	9629	18. Leedu			6888
6. Holland	9499	19. Austria			6775
7. Soome	9476	20. Horaaia			6592
8. Saksamaa	9161	21. Poola			6297
9. Belgia	8786	22. Malta			6290
10. Kreeka	8465	23. Sloveenia			5965
11. Itaalia	8295	24. Iirimaa			5779
12. Läti	8083	25. Bulgaaria			3620
13. Portugal	8060	26. Rumeenia			3393
14. Slovakkia	7992	27. Luksemburg			0

Eesti vs EL piima müük tööstustele

	EL (27) – 145367				
1. Saksamaa	32.192	15. Ungari	1.731		
2. Prantsusmaa	23.700	16. Leedu	1.396		
3. Holland	13.662	17. Rumeenia	975		
4. Poola	13.488	18. Eesti	914		
5. Itaalia	13.175	19. Läti	834		
6. Iirimaa	8.680	20. Slovakkia	829		
7. Hispaania	7.446	21. Bulgaaria	745		
8. Taani	5.692	22. Kreeka	633		
9. Belgia	4.445	23. Sloveenia	546		
10. Austria	3.380	24. Horvaatia	386		
11. Tsehhi	3.373	25. Küpros	304		
12. Rootsi	2.800	26. Malta	38		
13. Soome	2.166	27. Luksemburg	0		
14. Portugal	1.856				

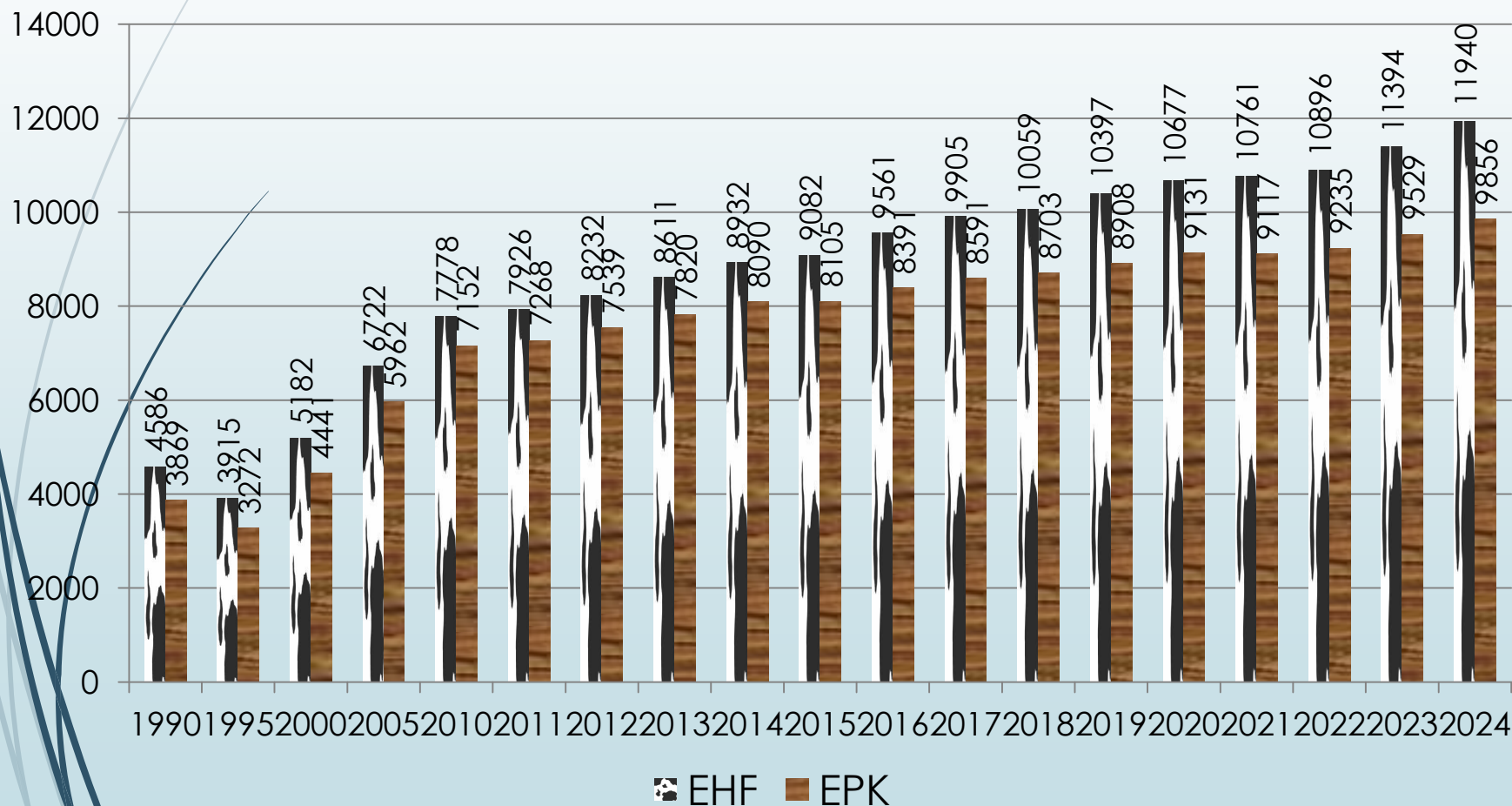
Piimasektor täna

- 2024. a toodeti Eestis 922 500 t piima
- 6% rohkem kui 2023. a
- Statistiline keskmine lehma kohta 11 118 kg (+463)
- Piimalehmi 82 900 – (- 1 400 lehma)
- Olukord:

JKK	Lehmad	Karjad
2017	82929	549
2018	81821	515
	-1108	-34
2019	81819	478
	-2	-37
2020	80910	435
	-909	-43
2021	80589	399
	-321	-36
2022	80456	371
	-133	--28
2023	80341	-351
	-115	--20
2024	79793	337
	-548	--14

Piimatoodang – EPJ 11 647 kg (+533)
Stat. 11 118 kg (+463)

Suvik EE19744179 (Vändra AS)
Laktatsiooni rekord 23252 kg
Eluaeg 112 085 kg

Mille EE1 4638725 (Kõljala POÜ)
6 laktatsioon 22893 kg
5 laktatsioon 22782 kg
Eluaeg 147 906 kg

Eelmise aasta rekord laktatsiooni
toodang Neeli EE21974397 (Peri)
4 lakt 22782 kg

Kontrollpäeva rekord

Rekord EE22982377 (Eikla Agro)

100,6 kg

Killi EE11450634
Eluea rekord 157693 kg

Erinevad projektid aastatel 2024-2025

- Lihaveiste karjahaldusprogrammi prototüübi väljatöötamine (Akronüüm: **beefEst**)
- Projekti Eesti piimaveiste kasumlikkuse suurendamine uute aretusväärtuste väljatöötamise ja kasutuselevõtmisega ning farmide **e-aretusplaanide väljaarendamine**
- Genotüpiseerimine kui tööriist keskkonnasõbralikuma ja efektiivsema lihaveise kasvatamisel (Akronüüm **GenEst**)

2024-2025. aasta veiste infektsioosse rinotrahheiiti (IRT) ja veiste viirusdiarröa (BVD) tauditõrje projekt

IRT alla 6 kuu vanused	IRT üle 6 kuu vanused	BVD alla 6 kuu vanused	BVD üle 6 kuu vanused
3324	22048	2295	14663
20 euro	50 euro	12,80 euro	32 euro

Projektis osalevaid ettevõtteid : **20**

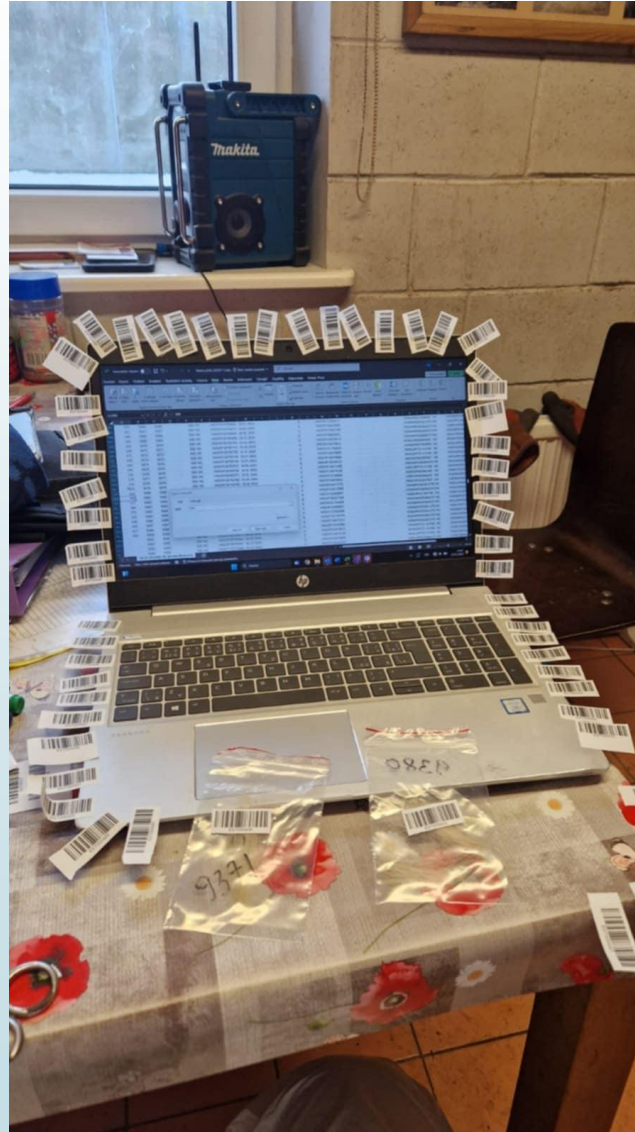
Projektis osalevaid tegevuskohti: **38**

Toetus kokku: 1,67 miljonit eurot

Projektijuht Eesti Tõuloomakasvatajate
Ühistu poolt: loomaarst Vallo Seera

Genoomtestimise pilootprojekt CRV

Rahvusvaheliste nõustajate kaasamine

Koostöö Põhjamaade punaste tõugudega

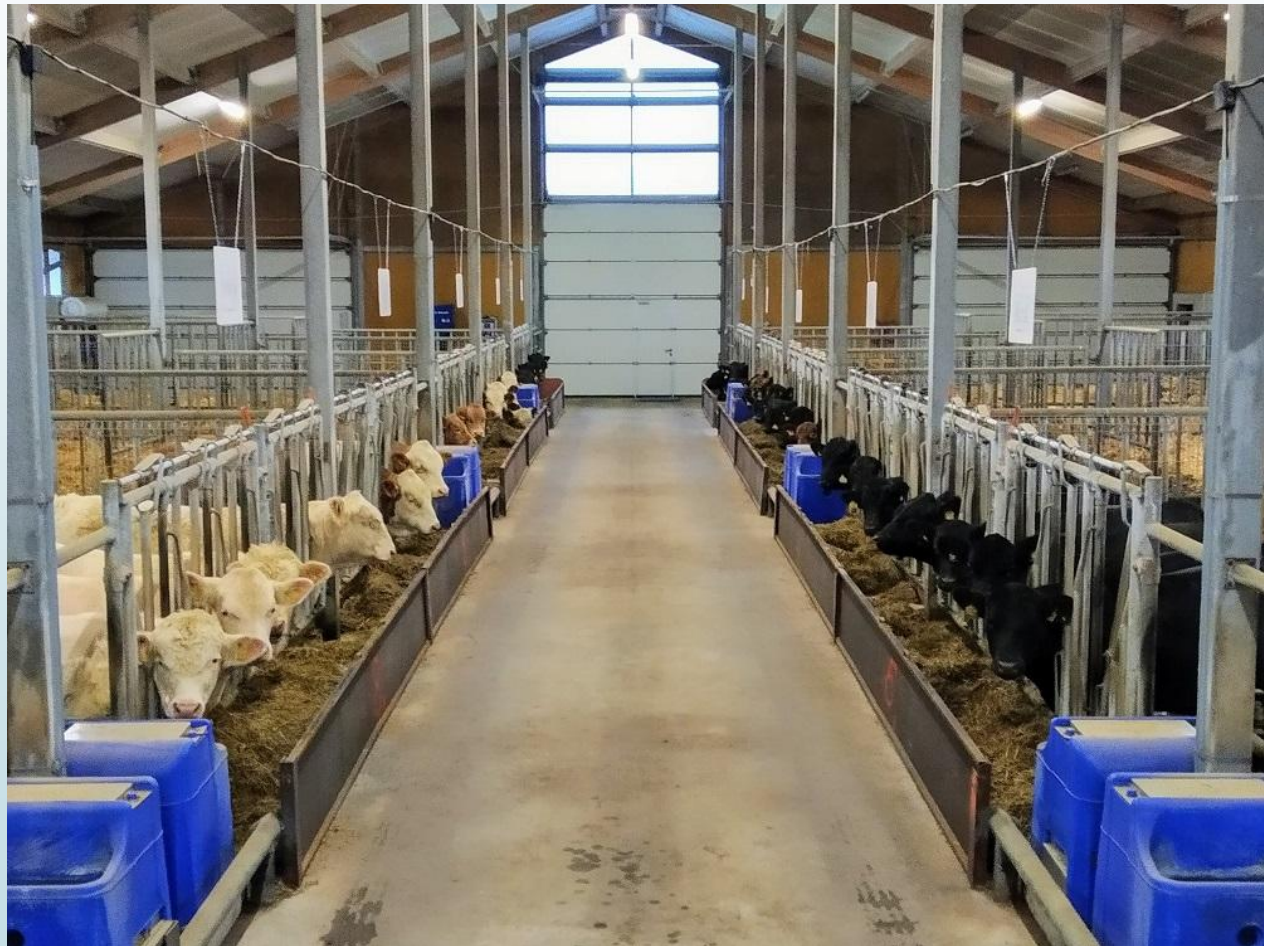
Koostöö arendamine GENO SpermVital organisatsioonidega

Ovalert programm

Lihaveiste jõudluskatse uus hooaeg

Lihaveiste jõudluskatse hooaeg 2024-2025

- 53 pulli
- 48 pulli läks oksjonile
- 6 erinevat tõugu
- Söödaefektiivsuse katse

Lihaveiste aretuses uued suunad

- Neogenis genoomtestimine
- EvaLim/ Ingenomics
- Genes Diffusion
- Marmorsuse hindamine
- Embrüo siirdamine
- Iseloomu hindamine
- Söödaväärindus

Arendasime lihaveiste viljastamisvõime testimist

Sperma kvaliteedi sertifikaat

Spermi kvaliteedi sertifikaat nr 36/2020
Sperm quality certificate no 36/2020

Kuupäev/Date: 28.04.2020

21054075
Pulli nr / Bull's no

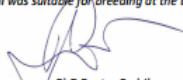
Ab
Tõug/Breed

14.02.2019
Sünniaeg/Date of birth

Sperma kogumise meetod / Sperm collection method	Uuringu kuupäev / Examination date	Kehamass / Weight kg	Munandikoti ümbermõõt / Scrotal circumference cm*	Spermi üldliikuvus / Total motility %*	Spermi otseliikuvus / Progressive motility %*	Morfoloogiliselt normaalseid sperme / Morphologically normal sperm %*
Massaaž / Massage	27.04.2020	576	37,5	96,90	87,90	80

* Standardväärtused sertifikaadi pöördele (Standards detailed in the reverse)

Eesti Töloomakasvatavate Ühistu kinnitab, et nimetatud pulli spermi kvaliteet oli uuringu teostamise ajal aretuseks sobiv. (Animal Breeders' Association of Estonia certifies that sperm quality of the above mentioned bull was suitable for breeding at the time of examination).

PhD Peeter Padrik
KSLi labori juhataja/AL Lab Manager

Tanel Bulitko
Juhatusesimees/CEO

Juhised/Guidelines

Sertifikaadi eesmärgiks on vähendada ebapiisava spermi kvaliteediga pullide kasutamist aretuses. Sertifikaat ei garanteeri pulli viljakust, kuna ei hõlma kõikide vajalike omaduste nt. libiido, hindamist. Sertifikaat kinnitab, et spermi kvaliteedist lähtuvalt on pull potentsiaalselt viljakas.

The aim of the certificate is to reduce the risk of unsuitable bulls being used for breeding. The certificate does not guarantee bull fertility since some of the important prerequisites such as libido are not assessed. The certificate is a proof that the bull has potential to be fully fertile based upon its semen quality.

Munandikoti ümbermõõt (Scrotal circumference)

Munandikoti ümbermõõdu hindamiseks kasutatakse allolevas tabelis toodud Society of Theriogenology poolt kehtestatud standardeid, kui tööühing pole kehtestanud eraldi seisvaid norme.

For assessment of scrotal circumference, the standards established by the Society of Theriogenology below are used if no alternative standards set by the Breed Society are available.

Vanus kuudes (Age in months)	12 - 15	>15 ≤18	>18 ≤21	>21 ≤24	>24
Min. munandikoti ümbermõõt (min. scrotal circumference) cm	30	31	31	33	34

Spermi üldliikuvus/otseliikuvus (Sperm total motility/progressive motility)

Spermi liikuvust hinnatakse faas-kontrast mikroskoobis suurendusel x200, +37°C (Computer Assisted Cell Motion Analyser, Sperm Vision, Minitüb GmbH & CO, Germany). Otseliikuvate spermi osakaal peab olema vähemalt 60%. Kui see on alla 60%, kogutakse pullilt uus ejakulaat kordusanalüüsiks. Kui ka selles on otseliikuvate spermi osakaal alla normi, võib selle põhjuseks olla surnud või morfoloogiliste defektidega spermi suur osakaal.

Sperm motility characteristics were determined with a computer assisted motility analyzer (Computer Assisted Cell Motion Analyzer (CMA), Sperm Vision, Minitüb GmbH & CO, Germany). Samples of spermatozoa are assessed at +37°C under magnification x200. The minimum requirement for progressive motility is 60%. The bulls with <60% progressive motility will be collected second ejaculate. In case of repeated failure, the reason could be high number of dead or morphologically defective sperm.

Spermi morfoloogia (Sperm morphology)

Spermi morfoloogiaks uurimiseks analüüsitakse SPERMATTM (Stain Enterprises, Lõuna-Aafrika Vabariik) värvidega valmistatud preparaati faas-kontrast mikroskoobi abil 1000-kordse suurendusega, hinnates igast preparaadist 100 spermi. Morfoloogiliste defektideta spermi osakaal peab olema vähemalt 70%. Kui tulemus on piiripealne, vahemikus 65-70%, kogutakse pullilt kordusprooviks uus ejakulaat.

The morphology of sperm is evaluated under phase-contrast microscope x 1000 in smears dyed with Spermat stain (Stain Enterprises Inc. Wellington, RSA). In total 100 cells are counted and to meet requirements, at least 70% should be morphologically normal. Two counts of 100 cells will be evaluated in marginal cases of 65-70%.

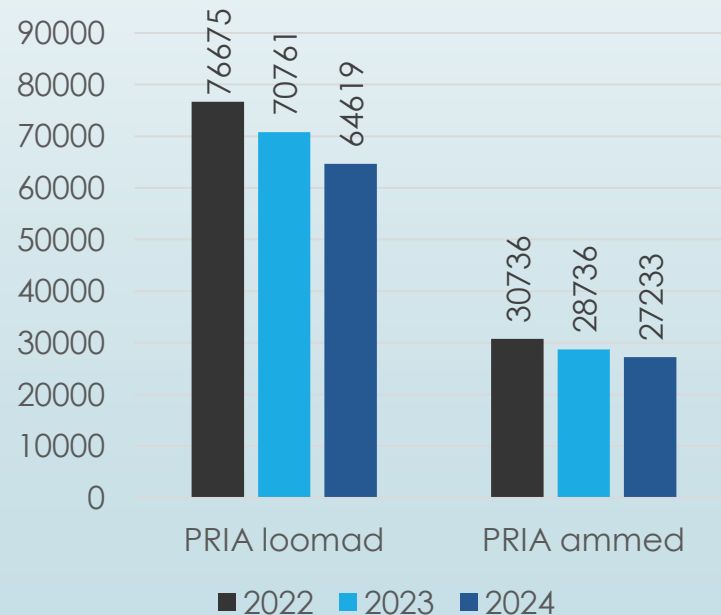
Pulle, kelle spermid ei vasta kvaliteedinõuetele, kuid kelle suguelundid on normaalsed, on soovitatav korduvalt uurida 2-3 kuu möödudes.

Bulls not meeting the requirements of sperm quality but with normal genitals, are advised to reassess after 2-3 months.

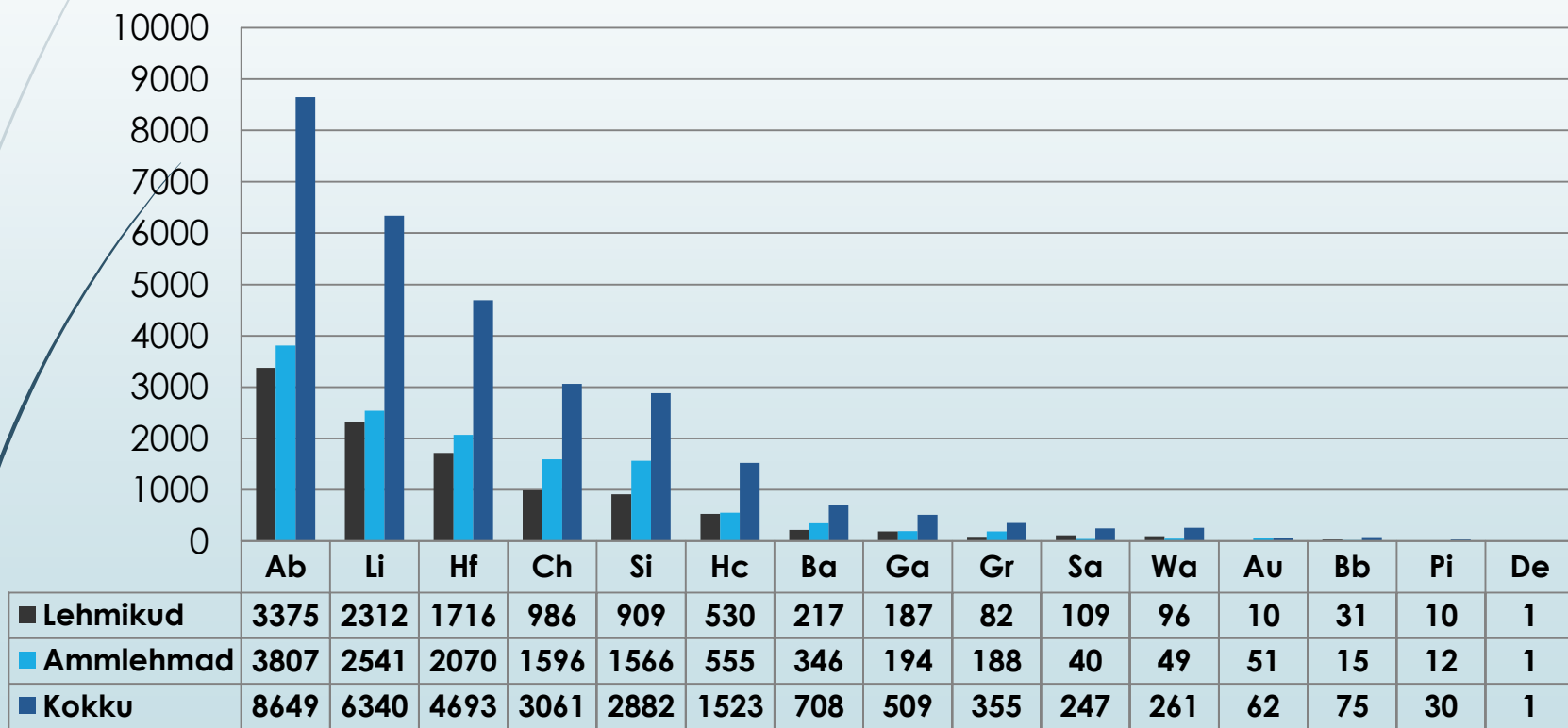
Lihaveiste arv 31.12.24

EPJ/PRIA

- Lihaveiseid 29 696 (-3038) / 64 619 (- 6142)
- Ammlehmi 13 030 (- 1100) / 27233 (- 1503)

Lihaveiseid tõugude järgi 31.12.2024 EPJ

Suu- ja sõrataudi levikuoht Euroopas

Kogumiskeskus

- ETKÜ-le – loomapidajaile kuuluv
- Paindlik töökorraldus partiide komplekteerimisel
- Piisavalt mahtu suurte partiide laadimiseks
- Veterinaarsed menetlused – uuringud, vaktsineerimine ühiselt soodsam
- Nakkushaiguste leviku riski vähendamine
- Suu -ja sõrataudi ohu tõttu, loomade valik keskuses

Kogumiskeskus (II)

2024.aastal vahendati **5876** veist

Koostöö riigiasutustega ja teiste organisatsioonidega

- **Piima- ja lihaveiste Jõudluskontrolli tunnustus**
- **Eesti Maaülikool** / Märja Katsefarm/ Osalemine teadusprojektides
- **Regionaal- ja Põllumajandusministeerium / Riigikogu Maaelukomisjon**, Loomakaubandus/Ühistegevus/ Välissuhted/ Veterinaaria, Sektori olukord
- Tõuaretustoetuse taotlemisel uued nõuded, võimalikud tegevuste laiendamised
- **Põllumajandus- ja Toiduamet:**
 - Suu-ja Sõrataudi levik
 - Bioturvalisus
 - Riiklik tauditõrje programm
 - Loomade heaolu ja transpordi regulatsioonid
 - Uutele turgudele sertifikaatide kooskõlastamine
 - Ekspordi sertifikaadid
 - Aretusprogrammid

Maaelu Teadmuskeskus (METK)

Labris

Eesti Kaubandus –Tööstuskoda

Päritolusertifikaadid

SA Eesti Maaelumuuseumid

Koostöö EPKK

- Põllumajandusgrupp
- Nõukogu töös osalemine
- Piimatoimkond
- Lihatoimkond
- Ühistegevuse toimkond
- Aasta Põllumees

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Vasakult: Olav Kreen, Jaak Läänemets, Margo Klaasmägi, Mirjam Pikk mets, Sivar Irval, Tanel-Taavi Bulitko, Margus Muld, Pille Hammerbeck, Siim Marip ja Karl Lindam. (Pildil on puudu Silver Kaur ja Ants E

Foto: Kalev Lilleorg

Aretuskonverents

BreedExpo

► BreedExpo 2 koostööprojekt

- peamine eesmärk on toetada Kesk-Läänemere piirkonna tõuaretuse sektorit sisenemisel uutele turgudele – Usbekistan, Türgi ja Aserbaidžaan.
- Peamised pakutavad tooted ja teenused on aretusmaterjal (sperma, embrüod), seemenduse oskusteave ning tõuaretuses kasutatavad töövahendid ja seadmed, samuti tõuloomad.

BreedExpo

Azerbaidžaan

Usbekistanis kohtusid ka riikide peaveterinaarid

Türgi, Izmiri põllumajandusnäitusel osalemine

Türgi, suurim veiste ostja 2024

Maaailma Anguse kasvatajate organisatsioon

X

International Charolais
1. MAI KELL 03:00

Koostöö ETLL

- „Tõuloom“ näitus
- „Tõuloomakasvatus“ ajakiri
- Ühisseminarid
- Aretusühistute esindamine riigiga läbirääkimistel

ETLL Parim Tõuaretaja 2024

TÕULOOMAKASVATUS

28
2/2024

Eesti Tõuloomakasvatuse Liit
EMÜ Veterinaarmeditsiini ja
Loomakasvatuse Instituut

Eesti Tõuloomakasvatuse Liit
EMÜ Veterinaarmeditsiini ja
Loomakasvatuse Instituut

TÕULOOMAKASVATUS

29
1/2025

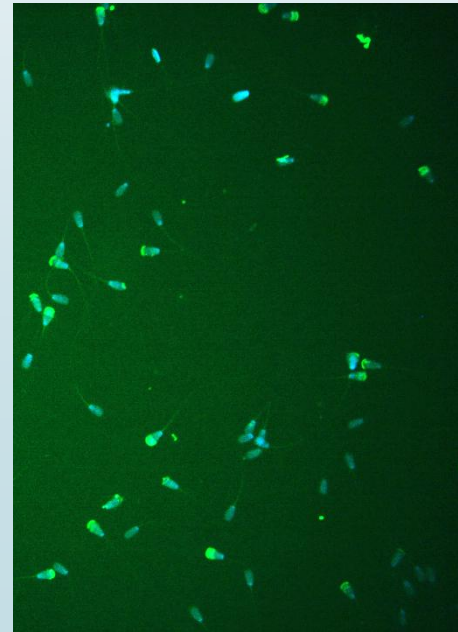
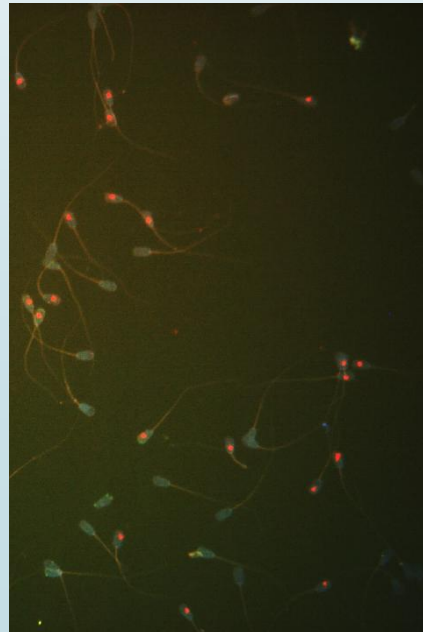
Eesti Tõuloomakasvatuse Liit
EMÜ Veterinaarmeditsiini ja
Loomakasvatuse Instituut

Teadus-arendustegevus

- BIOCC – Nordwise BioTech OÜ

Muu tegevus

- Põllumajandus- ja Toiduameti nõukoja liige
- Eesti Põllumajandus- Kaubanduskoja nõukogu liige
- PIP loomakasvatuseprogrammi nõukogu liige
- EMÜ VLI teadusnõukoja liige
- BIOCC nõukogu liige
- Euroopa Punase Tõu Organisatsiooni juhatuse liige
- Eesti Tõuloomakasvatuse Liidu president

Parimate tunnustamine

Parima piimaveisekasvataja nimetuse pälvis tänavu
Väätša Agro AS loomakasvatusjuht Sven Tammoja

Parim lihaveisekasvataja tiitli pälvis Jane Mättik FIE

Regionaal ja põllumajandusministeeriumi teenetemärk

Aasta Põllumees 2024

Külaskäik EuroTierile 2024

Väliskülalised

Lihaveiste tõupullide konkurss

Pullide veebioksjon

Aitäh, et olete meiega!

